

Oponentský posudek magisterské práce

Bc. Lujza Kotočová, IX. Kongres Mezinárodní asociace kritiků, Praha Bratislava
1966

Lujza Kotočová odevzdala mimořádně kvalitní magisterskou práci. Vhodně bylo zvoleno již její téma. Kotočová se rozhodla věnovat činnosti československé sekce Mezinárodní asociace výtvarných kritiků v rozmezí let 1956-1972. Vyvarovala se při tom chyb, kterých se dopustili autoři, kteří se dané nebo příbuzné problematice věnovali před ní. Především se na rozdíl od nich soustředila na důkladný výzkum archivních materiálů a dalších primárních zdrojů (mj. dobového tisku), který jí napomohl vyhnout se nepodloženým hypotézám a z nich vyvozovaným unáhleným závěrům. Vedle významu práce s archivem si Kotočová uvědomila také důležitost výběru správného metodologického rámce. Inspirovala se modelem „actor-network theory“ Bruna Latoura a horizontálním dějepisem umění Piotra Piotrowského. Styčné body se svojí prací našla také v nedávno vydané knize Klary Kemp-Welch *Networking the Bloc: Experimental Art in Eastern Europe 1965-1981*.

Metodologické přístupy těchto autorů považuji za velmi dobře zvolenou inspiraci pro zkoumání vztahů uvnitř profesní organizace, která sdružovala vynikající odborníky z desítek zemí, kladla si za cíl řešit obecné otázky poslání umělecké kritiky, byla však při tom determinována zcela konkrétními ideologickými, společenskými a kulturními skutečnostmi a událostmi v jednotlivých zemích i v rámci interakce mezi nimi na mezinárodní úrovni.

Kotočové práce je logicky strukturovaná a je napsaná velice čtivě. Autorka výborně pracuje s prameny a citovanými publikacemi české i zahraniční provenience. Odkazy na původní zdroje jí navíc napomáhají nenásilně interpretovat dobové události a dospívat k zajímavým zobecněním. Za vrchol práce považuji pasáže, ve kterých Kotočová zviditelňuje nedorozumění, či dokonce názorové kolize v rámci vzájemných vztahů reprezentantů různých zemí, vyplývající zejména z neschopnosti či neochoty chápat odlišnost historických i soudobých politických, společenských a kulturních kontextů. Plodné diskusi i dlouhodobějšímu vzájemnému porozumění tak v různých fázích vztahů uvnitř Mezinárodní asociace uměleckých kritiků bránila neschopnost problematizovat vlastní chápání pojmu internacionalismus (s. 40), přesvědčení o přežívající „duchovní převaze umělecky vyvinutějších národů“ (s. 42), víra v prvotnost kanonizovaného modelu moderního umění na straně západu i

(částečná) ochota „sebekolonizačně“ vycházet při prezentaci vlastního umění těmto předsudkům vstříc na straně východu (s. 67-75). Lujza Kotočová navíc zvládá všechny tyto vztahové exkurzy rámovat odkazy na historické i „mikrohistorické“ reálie (proměny politické a společenské situace v Československu v padesátých a šedesátých letech na straně jedné; lidské osudy významných protagonistů československé sekce AICA na straně druhé).

Za jediný drobný nedostatek práce považuji fakt, že Lujza Kotočová rezignovala na shrnutí a zobecňující vyhodnocení těchto vynikajících postřehů v závěru práce. Ten je vlastně jen jakýmsi přehledovým excerptem jednotlivých kapitol.

Práci Lujzy Kotočové považuji za mimořádně kvalitní a doporučuji ji k obhajobě s předběžnou klasifikací výborně.

Doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.

V Praze dne 23. 8. 2019